Anul I, Nr. 3

3 Lei Exemplarul

August 1933

IDEEA NAȚIONALĂ

Director: N. N. MANOLESCU

LINIA FERATĂ BRAȘOV-BUZĂU

Am arătat, în numărul precedent, marea greșală ce se comite de conducerea căilor ferate prin întârzierea, sau poate chiar abandonarea, construirei liniei ferate Brașov-Buzău, în timp ce se plănuește noi legături de comunicație între Yugoslavia și România, pentru care urmează să se cheltuiască miliarde.

Importanța liniei ferate Brașov-Buzău este însă prea mare, pentruca să nu insistăm asupra acestei chestiuni, ce ilustrează lipsa de înțelegere a realităților românești din partea celor ce se simt chemați să conducă această țară.

Utilitatea liniei ferate Brașov-Buzău trebue privită dintr'un întreit punct de vedere:

1. al economiei romînești.
2. al apărării naționale.
3. al economiei județelor Brașov și Buzău.

Ne vom ocupà în acest articol, de utilitatea liniei ferate Brașov-Buzău privită prin prisma nevoilor economiei românești.

Se susține pe drept cuvânt că una din cauzele crizei economice europene o constitue ruperea echilibrului economic dinainte de răsboiu, datorită descompunerei vechilor unități politico-economice, ca fostul imperiu austro ungar, etc

Noile așezări politice nu au reușit— cum e și cazul României—să-și stabilească un echilibru economic interior, făcând din economia variată a diverselor provincii, o unitate economică desăvârșit închegată.

Cauza de căpetenie a acestor stări de lucruri la noi, o constitue faptul că nu există o rețea de căi de comunicație între provinciile statului român, corespunzătoare nouei sale structuri economice. Rețelele de cale ferată ale noilor provincii constituite înainte de unire, tindeau să satisfacă comunicațiile dintre aceste provincii și centrele economice ale statelor cărora ele aparțineau politicește.

De aceia, în raport cu interesele economiei românești, sistemul de cale ferată al noilor provincii are un caracter centrifug, nu centripet cum ar trebui să fie.

Prima chestiune care trebuia să ne preocupe după unire, erà aceia ca unirei politice să-i urmeze unirea economică; iar aceasta nu se putea realizà decât prin crearea de schimburi între provincii, sau intensificarea lor acolo unde existau dejà.

Mijlocul cel mai simplu și mai eficace, în acest scop, il constitue fără îndoeală noile artere de comunicație. In special, acelea dintre Ardeal și vechiul Regat, care au rămas și până astăzi cu vechile legături feroviare dinainte de unire.

Mai este de mirare că economia, generală ca și cea locală lâncezește, când sub aspectul legăturilor de comunicație **am rămas tot neuniți?**

Acest adevăr constitue o scădere pentru politica economică a statului român, care nu a făcut nimic pentruca să intensifice schimburile de mărfuri dintre provincii.

Cea mai importantă legătură, ce urmà să se realizeze între Ardeal și Vechiul Regat, trebuia să fie linia ferată Buzău-Brașov.

Pentru înflorirea comerțului trebue să existe mijloace de comunicație eftine și cât mai directe.

Scurgerea produselor din Ardeal spre partea sud-estică a țărei, cu porturile Brăila, Galați și Constanța — deci și pentru export — nu se poate face în condițiuni optime, ca celeritate și cost, decât prin proectata linie ferată Brașov-Bazău. La fel trimiterea produselor din această regiune a țărei spre Ardeal, tot pe aici își are drumul său firesc, mai direct și deci mai economicos.

De aceia, înainte de a ne gândi la intensificarea legăturilor economice cu vecinii, trebue să procedăm la intensificarea legăturilor dintre provincii. **Ardealul nu are, după atâția ani dela unire, o legătură directă cu principalele porturi dunărene: Brăila și Galați și cu marea prin Constanța!**

Adevărurile politice cele mai elementare sunt ignorate sau disprețuite de oamenii noștri politici. Unirea politică trebue cimentată de cea economică, și aceasta, prin schimburile de produse pe cari numai mijloacele de transport le poate intensifica.

Marele economist german Fr. List, inspiratorul unității economice a statelor germane prin preconizarea Zollverein-ului, a demonstrat în mod strălucit că realizarea unui sistem unitar de căi ferate între diversele state germane constitue prima etapă și cea mai importantă în drumul spre realizarea unității germane.

Politicul l-am realizat. Să nu fi înțeles oamenii noștri de stat ceeace, cu un secol în urmă, au înfăptuit cu atâta strălucire făuritorii unității germane?

„IDEEA NAȚIONALĂ"

Linia Ferată Brașov-Buzău
o chestiune vitală pentru județul nostru

Odată cu apariția ziarului „Ideea Națională", se supune din nou atențiunei opiniei publice și conducătorilor acestei țări, importanta chestiune de a se termina construcția liniei Buzău-Brașov.

Grație distinsului director al acestui ziar, s'a arătat documentat interesul superior al țării întregite, pentru această înfăptuire.

Conjudețean și ca unul ce am depus și în trecut o deosebită preocupare pentru această arteră de comunicație, fiind adânc convins că însuși interesul vital al orașului și județului Buzău dictează concursul continuu al tuturor factorilor determinanți, reîmbrățișez cu toată căldura și energia frumoasa acțiune a ziarului „Ideea Națională".

Comerțul, industria, agricultura, viticultura și exploatarea bogatei văi a Buzăului, ar transforma ca prin minune aspectul și viața orașului și județului nostru. Foloasele ar fi tot atât de mari, sub toate raporturile, și pentru Brașov, Brăila, Galați, Constanța, prin traficul internațional de scurgere a tuturor bogățiilor de la Marea Baltică, la marea Neagră și invers.

Față cu avantajiile ce le ar aduce intereselor locale și generale, cheltuelile s'ar acoperi cu mare ușurință. Ca și „Ideea Națională", termin cu convingerea că interesele superioare, dictează să stabilim legături interioare, înnainte de a fi realizată legătura exterioară, cu podul dela Severin.

GOGU ILIESCU

N. R. Primim din partea d-lui Colonel Gogu Iliescu, președintele secțiunei locale a partidului averescan și unul din fruntașii vieții politice și economice buzoene, judiciosul articol de mai sus în legătură cu chestiunea liniei ferate Brașov-Buzău.

Dorim ca începutul făcut de d-l Colonel Gogu Iliescu, să devină un stimulent în plus și pentru alți „factori determinanți" în această chestiune de un interes excepțional pentru orașul și județul nostru și de o însemnătate covîrșitoare pentru întreaga viață economică și națională a țării.

Ideea realizării cât mai apropiate a liniei Brașov-Buzău merită să fie desbătută și sprijinită nu numai de publicațiile și gazetele locale, ci și de marile cotidiane romînești din Capitală.

In special, pentru Buzoeni ea ca à să devină o preocupare statornică, în direcția căreia să se îndrepte toate energiile constructive.

Pentru o desbatere cât mai amănunțită a problemei, punem la dispoziție, bucuroși, coloanele publicației noastre.

Pentru adevăr, în contra susceptibilității

de N. N. MANOLESCU

„Lovește, dar ascultă!" Temistocle

Noi Romînii suntem un neam de oameni muncitori, blînzi și cumpătați în viața de toate zilele, dar aprigi și pasionați cînd e vorba de apărarea drepturilor noastre sfinte.

De obicei comunicativi, sinceri și binevoitori în raporturile cu semenii, Romînii ascund mai totdeauna, sub aparențele modestiei sau chiar ale umilinței, o dîrzenie mîndră și din această cauză devin ușor susceptibili la orice jicnire sau nedreptate — fie reală, fie închipuită.

Susceptibilitatea aceasta, firească și îndreptățită, cînd este controlată de rațiune și bun simț, devine o adevărată infirmitate, un fel de contagiune primejdioasă de îndată ce, scăpînd din frînele dreptei judecăți, se transformă în amor propriu exagerat, într'o rană morală veșnic nevindecată, gata să sîngere și să se redeschidă la cea mai ușoară atingere.

Din nefericire, această susceptibilitate bolnăvicioasă — care ne face nespus de lesne iritabili, neînstare de a primi și a examina cu seriositate, necum o mustrare, dar nici măcar o critică obiectivă nici sfatul celui cu experiență și uneori nici lauda... vredniciei altuia,—această slăbiciune prin excelență femenină — în care lipsa stăpînirii de sine și insuficiența reflecției mature apar evidente— s'a lățit, în timpul din urmă, ca o necruțătoare pacoste națională.

Un mare cărturar al nostru și-a întunecat singur o meritată aureolă prin reputația că nu suferă să fii de altă părere decît dînsul.

Dacă ar ceti aceste rînduri, probabil că nici prin minte nu i-ar trece despre cine-i vorba,— fiindcă nimeni n'a avut curajul să-i spună în față adevărul în această privință și... nici în altele.

Dela acest caz de susceptibilitate excesivă, celebru prin raritatea lui la un om de știință, dar care pînă mai acum cîțiva ani era o raritate și prin alte cercuri mai puțin științifice, s'a ajuns astăzi la o generalizare a răului.

Rar este șeful care să primească, fără enervare și cu atenția cuvenită, observațiunile respectuase ori sugestiile—cît de întemeiate— pe care inferiorul său le-ar face în interesul unei cît mai bune funcționări a serviciului.

Dar tot mai mult se răresc din păcate și subalternii care, fără să cricnească ci cu înțelegerea necesară, să asculte critica severă, dar îndreptățită —chiar din partea unui superior cu prestigiu și cu respect de persoana altuia—și să se supună cu voe bună ordinelor sau altor manifestări de autoritate ale șefilor lor.

Am ajuns pînă acolo că nu mai poți face o observație —oricît de blîndă—nici unui elev de liceu, ba nici chiar unui servitor, fără să riști să-l capeți de dușman.

Cine însă, ar putea să povestească multele și marile neajunsuri ce am suferit și suferim — ca indivizi și ca națiune — depe urma acestui cusur al educației noastre, atît de neînsemnat la prima vedere, dar atît de funest în consecințe? Susceptibilitatea mîndria rău înțeleasă, nasul de ceară sau cum îi mai spune, — dublat de plăcerea amețitoare de a fi lingușiți și lăudați—deci mințiți— cu orice preț?

Susceptibilitatea este pricina zavistiei și desbinării dintre personalitățile vieții noastre culturale și publice, din care dacă se întîlnesc trei, cel puțin doi nu-și vorbesc unul altuia decît de politeță. Ea este cauza lipsei de coheziune națională care pulverizează forțele neamului. Ea este origina demagogiei fără scrupule, teribilul narcotic al maselor, care ne amenință mai rău decît alcolismul, sifilisul și tuberculoza la un loc.

Susceptibilitatea, nasul de ceară al mîndriei rău înțelese, stigmat al orgoliului steril ce nu admite recunoașterea meritelor altuia —acest defect pe nedrept considerat specific sexului slab—ne-a adormit bărbătescul simț al realităților și ne-a dat prizonieri fără apărare, celor două categorii de paraziți apocaliptici ai neamului: evreii și asociații lor, politicianii.

Văzut-ați politiciani sau evrei care să nu fie veșnic cu zîmbetul dragostei fățarnice pe buze și să nu se bată cu pumnii în piept, la orice prilej, de dragul poporului, căruia totuși nu i-au vorbit niciodată din inimă pentru a-l lumina cu povața, dar pe care-l lingușesc închinîndu-i cele mai răsuflate osanale, dîndu-i dreptate de formă, în cele mai nejustificate ori primejdioase pretenții și amăgindu-l cu făgăduințe viclene, pănă-i fură încrederea și votul?

In lina acestei copilăroase susceptibilități a mulțimei, s'au încuibat și ne istovesc energia, nu rumai evreii și politicianii, dar întreaga murdărie și minciună a vieții noastre romînești, începînd cu fardurile inofensive ale cochetăriei și sfîrșind cu excrocheria, prostituția și trădarea de patrie.

Pe susceptibilitatea, care respinge adevărul, ca o minge lovită de perete, s'au fixat totuși invidia și anarhia, risipa și lenea, oroarea de răspundere și bolile sociale, în fine desmățul sexual care vlăguește tineretul și sapă mormîntul familiei—reazăm al statului și isvor de reîmprospătare al neamului—cu un cuvînt, tot ceiace duce la uscăciunea și moartea sufletelor.

Toată lumea, mic și mare, de sus pînă jos, vrea să fie adulată, aprobată sau cel puțin tolerată și măgulită.

Unde sunt sufletele virile, conștiințele încercate și lucide, care nu numai să accepte să li se vorbiască cu sinceritate, dar să prețuiască, după cum se cuvine, acest merit al oamenilor de caracter și să cultive franchețea?

Adevărul,—chiar cînd ne doare— este leacul amar care ne mîntue, este bisturiul care, liberînd puroiul, vindecă buba. O națiune—ca și un individ—dacă nu vrea să se înșele singură și să fie înșelată, dacă tinde să creeze ceva durabil și să ajungă la onoare și prosperitate, trebue să caute cu încredere stînca lui tare, pentruca să clădiască pe dînsa.

Dar nu ne vom putea apropià de lumina și binefacerile adevărului decît cu o condiție: să ne învingem, mai întîi susceptibilitățile.

CINEMATOGRAF

O, comedia anilor din clasele primare,
Când miștea proiectează pe fond de inimi pure
Minunile naive balansând de clare,
O, strigătele limpezi, spontane nerăbdare;
Rămâi în noaptea mută cu sufletul tovarăș,
Și totuși, sala geme, cu prețuri populare.
Și filmul se destramă: mai mult păienjeniș,
Și gândul caută aripi: vibrații de mirare,
Și-o viață suprapusă svonește pe furiș...
Actorul vinde truda: o marfă oarecare
Și râsul unanim contaminează sala.
O clipă de uitare subtilă și fugară...

ALEXANDRU MARIORI

In atențiunea d-lui Comandant al Școalei de perfecționare a aviației

După câte știm, există un ordin al comandamentului superior al aviației prin care se interzice formal aviatorilor militari sborul deasupra orașelor, uzinelor, sau depozitelor de munițiuni.

Totuși acest ordin sau nu mai este în vigoare, fiind înlocuit printr'o dispozițiune contrară (ceeace e greu de crezut) sau a fost lăsat în desuetudine.

Un lucru este cert; că nu se aplică. Dis-de-dimineață, brații noștrii sburători, încep periculoasele lor sboruri, evoluind cu preferință deasupra orașului nostru și a crângului, încă dela orele 5-6 dimineața până la aceleași ore de după amiază sgomotul puternic al motoarelor nu mai încetează.

Și când spunem de acește sboruri că sunt periculoase, înțelegem mai puțin pericolul pe care-l înfruntă domnii ofițeri și gradații aviatori, cari prin istețimea și pregătirea pe care o au reușesc să se sustragă spre deplina noastră satisfacție și mândrie, riscurilor inerente navigației și acrobației aeriene.

In adevăr, aceste sboruri reprezintă un pericol, dar pericolul privește sănătatea pașnicilor cetățeni ai Buzăului care sunt nevoiți din cauza sborurilor, să sacrifice o parte prețioasă din odihna lor cum și să se resemneze a-și toci nervii din cauza huruitului neîntrerupt al aparatelor ce evoluează deasupra lor.

Dacă acest sacrificiu al orelor de somn de dimineață și al siestei de după amiază poate fi uneori ușor de suportat, pentru parte din populațiune, el nu poate fi în nici un caz scuzat sau compensat când e vorba de copii, de bătrâni, de oameni surmenați după o muncă intensă și mai cu seamă de bolnavi — căci din nefericire nu toată lumea se bucură de privilegiul unui organism robust și sănătos.

Nu mai vorbim de ipoteza antipatică a unui accident care ar putea prăvăli un avion deasupra unui loc frecventat, unei case de locuit, depozit etc.

Exprimând această legitimă doleanță a populațiunei buzoene — ca sborurile de antrenament să nu se mai efectueze deasupra orașului și crângului — rugăm stăruitor pe d-l Col. Th. Mândrescu, comandantul școalei de perfecționare a aviației, să binevoiască a lua măsuri în consecință.

O scrisoare-protest

Este vorba de scrisoarea — în linii simple, dar de o realitate zguduitoare — a d-lui Corneliu Zelea Codreanu deputat, adresată d-lui prim ministru Vaida-Voevod și publicată într'un număr recent al ziarului Calendarul.

In adevăr, prigoana condusă de reprezentanții autorităților din R.-Sărat, contra studenților nevinovați, face impresia unei orori.

Conducătorul „Gărzii de Fer", călăuzit de sugestiile d-lui prim-ministru — de a crea ceva „constructiv", s'a gândit la ridicarea unui dig pe malul râului Buzău, la Vișani, operă națională cu mâna de lucru (studenți, țărani, precum și ingineri specialiști) fără plată. E de prisos să relevăm importanța lucrării ce ar fi scutit statul de multe milioane.

Planul însă nu s'a realizat. Tineretul sosit în R.-Sărat, pentru a se îngriji de gazde și alimente a fost arestat, batjocorit și schingiuit, iar preotul însărcinat cu oficierea serviciului divin, mai înainte de începerea lucrului, insultat cu epitetul de „măgar".

După ce au fost legați cu lanțuri, ținuți 3-4 zile la închisoare, interogați, loviți, etc, culme a batjocurii au fost trimiși acasă pe jos, din post în post.

Impotriva terorei, a protestat d-l Corneliu Zelea Codreanu.

Suferințele îndurate de studenți, au fost redate simplu, cu o sinceritate impresionantă. Nimic din văicăreala patetică — dar searbădă — a politicianului interesat. Scrisoarea d-sale înseamnă un protest uriaș, sintetizează o doctrină și afirmă o credință.

Din parte-ne, deși nu suntem înregimentați în vreun partid, — totuș cu o atitudine politică naționalistă, — mărturisim că samavolniciile dela R.-Sărat, ne-a indignat profund.

Nici socialiștii și nici comuniștii, cari știm că sunt contra orânduirii actuale, nu au fost urmăriți cu atâta perseverență ură.

Când se tolerează veneticii cu concepții greșite — în ce privește organizarea unui stat, când se eliberează ocnași ca Bujor, rămânem nedumeriți că tinerii ce își hrănesc avântul idealist din suferințele nației, sunt călcați în picioare... în numele ordinei.

ȘTEFAN CRĂCIUN

NOSTALGIE

Eu port în suflet vajnice chemări
Din șesu 'ntins cu palide 'nserări
Albastre zări,
Fântâni pustii sub cer
Și cântece străvechi de cimpoer.

Din geana nu știu cărei vremi
ascult,

Tumult
Un chiot crunt
O luptă grea în margini de hotar
Am șuerat cândva barbar
În stepa fumură.

„Un prund
În spre chindii în fund
Un pâlc de nosteni cruzi..."

Eu port în suflet zâmbetu 'nsorit
Al unei fete mari, care-a murit
În alte primăveri.

ȘTEFAN CRĂCIUN

PENTRU D-l P. M. GHEORGHIU

directorul ziarului „Reporterul"

Inainte și după apariția primului număr din „Ideea Națională", am avut plăcuta surpriză să citim în cunoscutul ziar local „Reporterul", două note elogioase, cu care ne-a onorat directorul acelui ziar, D-l P. M. Gheorghiu, una din cele mai reprezentative și simpatice figuri de ziarist, printre profesioniștii presei provinciale.

D-l P. M. Gheorghiu a înțeles că se cuvine să ia act — și încă în ce termeni — de apariția noastră, arătând și de data aceasta ce suflet pune în practica ziaristicei și câtă pătrunzătoare înțelegere ascunde sub o discretă înfățișare de bonomie.

Să ne fie permis ca, fără falsă modestie, să întrezărim în cuvintele d-lui P. M. Gheorghiu ceva mai mult decât un măgulitor gest de circumstanță. Cu trecutul său și cu cunoașterea oamenilor pe care o dă o lungă experiență, atenția constantă și desinteresată cu care ne-a urmărit în gazeta d-sale și în alte ocaziuni, are pentru noi, o semnificație care, înainte de a ne onora, îl onorează.

Să-i mulțumim, ar fi de prisos. Vom dovedi că nu s'a înșelat.

N. N. MANOLESCU

Ziaristica românească și rolul ei în cultura națională*)

de N. N. MANOLESCU

Doamnelor și Domnilor,

Subiectul, pe care-l voi desvolta astăzi, în fața Domniilor-Voastre, a avut în primul rând darul de a mă scuti de acel „embarras du choix" pe care-l simți totdeauna în fața unui șir de subiecte, deoarece când mi-a fost propus, rămăsese singurul:

„Rolul ziaristicei în cultură".

Mă întreb dacă chestiunea în sine ori faptul că fusese asociată de Idele lui Martie impuse ... conferențiarilor această rezervă?

Cum însă între superstiție — de care nu sunt cu desăvârșire străin — și dificultatea de a alege, tot cea din urmă e mai reală, mi-a fost ușor să mă resemnez și am primit cu plăcere.

Țin însă să arăt dela început că, în cele ce voi avea onoarea să vă expun, nu mă voi ocupa prea mult de ziaristică și cultură, luate in abstracto și teoretic.

După unele considerațiuni de ordin general, vom căuta să circumscriem subiectul în realitatea vieții noastre culturale.

Vom vorbi așadar despre „Ziaristica românească și rolul ei în cultura națională" titlu ce convine mai bine conferinței noastre.

In adevăr, Doamnelor și D-lor cultura în genere — ca și umanitatea — sunt niște pure abstracțiuni ale minții, deci niște noțiuni cu caracter arbitrar, întrucât nu corespund unui substrat real, unor realități concrete. Nimeni nu cunoaște, din experiență, cultura luată generic, după cum nici umanitatea.

Dimpotrivă, cunoaștem, ca pe ceva trăit, o cultură română, o cultură franceză, germană etc. așa dar diferite culturi corespunzătoare națiunilor respective, fiecare cu aspecte și însușiri originale, bine definite.

Căci, după lapidara definiție a d-lui S. Mehedinți, care concordă și cu acele date de d-nii C. Rădulescu-Motru, E. Lovinescu cum și acea a lui H. Chamberlain autorul grandioasei lucrări: „Bazele veacului al XIX și a multor altora, cultura nu este altceva decât „suma bogățiilor sufletești în adevăr caracteristice pentru viața unui neam și prin urmare: originalitatea lui". Ca atare ea nu poate fi decât națională.

Acest adevăr a fost exprimat cu mai mult relief de d. A. C. Cuza care insistă asupra legăturii indisolubile dintre naționalitate și cultură: două aspecte după d-sa, ale aceleiași forțe sufletești:

„naționalitatea e puterea creatoare a culturii umane — cultura, puterea creatoare a naționalității."

Să nu confundăm însă, cultura cu civilizația care, prin esență, este cosmopolită și universală, civilizația cuprinde suma bunurilor materiale ce caracterizează viața popoarelor eșite din barbarie. Ea însumează toate invențiunile de ordin practic ale omului și cu deosebire pe acelea aduse de progresul technicei industriale și al științelor aplicate (hrana, locuința, tiparul, drumul de fier, radiofonia etc.)

CULTURA tinde să valorifice originalitatea unui neam, transformând pe indivizi în caractere sau chiar în personalități creatoare; menține și accentuiază inegalitățile din natură și este prin excelență aristocratică și reacționară.

CIVILIZAȚIA dimpotrivă are tendința să șteargă caracterele deosebitoare dintre națiuni. Ea uniformizează pe oameni, îi standardizează, tinde să anuleze personalitățile și — și prin aceasta — posibilitatea însăși a culturii. Este în fine, egalitară și democratică.

Se înțelege că pentru a se bucura de o desvoltare normală, o națiune trebue să armonizeze civilizația și cultura, subordonând civilizația țelurilor superioare ale culturii. Spiritul trebue să triumfe asupra materiei.

Așa dar, pentru a reveni la ceeace spuneam mai adineauri — cultura este națională prin definiție și în această accepțiune, o veți găsi în expunerea noastră.

Nu tăgăduim că se poate vorbi și despre o cultură în genere — mai bine zis, despre o filosofie a culturii umane — abstrăgând și reunind într'un ansamblu de considerațiuni generale și teoretice, anumite trăsături comune oricărei culturi, cât de naționale ar fi.

Același lucru cu ziaristica. S'ar putea trata despre ziaristică în general, studiindu-i aspectele și funcțiunile — în ceeace au ele mai universal și permanent.

Dacă „divinul Plato" ar fi cunoscut presa — care nu exista pe timpul său, decât poate „în idee" — desigur că, scriind celebrul său dialog despre „Republică" — în care, după cum se știe, imaginează, o organizațiune de stat ideală, utopică, — ar fi consacrat un capitol și raportului ce trebue să domnească între ziaristică și cultură, luate ca entități a parte, deci „Rolului ziaristicei în cultură".

Dar noi mărturisim că, oricât respect am avea pentru filosofie, preferăm viața care palpită în manifestările ei concrete și infinit de variate, viața pe care Alfred de Vigny, poetul filosof, ne îndeamnă s'o iubim:

„Aimez ce que jamais on ne verra deux fois" urmând astfel cuvintelor înțelepte pe care Goethe — olimpianul — le pune în gura lui Mephisto din Faust:

„Grau — teurer Freund — ist alle Theorie
Und grün des Lebens goldner Baum"

Iată pentru care cuvânt nu ne vom limita la simple generalități teoretice, ci vom căuta să dăm mai multă vioiciune ideilor generale, raportându-le la realitățile vieței noastre naționale. Vom vorbi, așa dar, despre „Rolul ziaristicei în cultura națională".

continuare în nr. viitor

*) Conferință ținută în ziua de 13 Martie 1937 sub auspiciile Cercului cultural al Cantinei ... „Fecioarele" din Buzău.

Lagărele de muncă

Să nu se încrunte concetățenii noștrii de rit mozaic: nu intenționăm să ne ocupăm, în aceste rânduri, de faimoasele lagăre de muncă, create de naționali-socialiștii din Germania pentru izolarea și reeducarea comuniștilor și altor inamici ai revoluției pacifice hitleriste, printre care întâmplarea a făcut să se găsească cea mai mare parte din populația evreiască a Germaniei.

E vorba de lagărele de muncă ale tinerilor sași din Ardeal, create din inițiativa unui cinstit și vrednic intelectual sas, d-r. Alfred Bonfert, asupra cărora găsim un foarte interesant și entuziast reportaj în numărul 428 din 26 Iulie cor. al celui mai luminos ziar românesc: CALENDARUL.

„Un lagăr de muncă, scrie d-l N. Bogdan, semnatarul reportajului, este un grup de tineri voluntari sub conducerea unui șef, menit să întreprindă de bună voe o operă de utilitate publică, în conformitate cu un program bine stabilit. Tinerii componenți ai grupului sunt intelectuali și muncitori manuali. Toți muncesc însă deavalma, mănâncă, dorm, se distrează și se închină în comun învățând astfel să se cheltuiască cu generozitate pe sine, în splendida libertate a obedienței față de șef și a vastelor perspective ale ogoarelor natale"....

„Lucrul de îndeplinit e [illegible] variat: secarea unei bălți depe teritoriul unei comune sărace, săparea unor șanțuri de irigație, împrejmuirea unei biserici, curățarea și îmbunătățirea unui teren de pășune și alte eforturi de asemenea natură".

Ne oprim cu citatul aci. Reportajul ne încredințează că astfel de lagăre de muncă sunt numeroase pentru sașii din Ardeal că opera lor activă, dar [illegible], a dat roade vizibile și este foarte prețuită de populațiunea săsească și românească din partea locului, că ea contribue la apropierea și întrecunoașterea claselor sociale, constituind în acelaș timp un splendid efort tineresc spre o etică nouă socială și națională, la baza căreia stă munca voluntară și dezinteresată.

Reportajul se închee cu un dezideratum: acela de a se alcătui lagăre mixte, compuse din români și sași, pentru promovarea frăției româno-germane.

Reamintim că o astfel de operă socială și națională a fost concepută și executată, prin construirea căminului studențesc din Iași, de către un fruntaș al generației tinere din România. D-l Corneliu Zelea Codreanu a cărui încercare de a se construi un dig împotriva inundațiilor la Visani — prin munca studenților și țăranilor — a fost reprimată sălbatec de o administrație fără conștiință, pusă la ordinele unui guvern lipsit de înțelegere și demnitate națională.

Iată de ce spunem să nu se încrunte concetățenii noștrii evrei [illegible] de lagărele de muncă ale sașilor [illegible] naționalistă de [illegible], fie germană, — nu mai [illegible] populația evreească, [illegible] gazetele [illegible]. Prin muncă constructivă, prin afirmarea predominării spiritualului asupra materialului, prin [illegible] de patrie, tineretul naționalist de astăzi sparge viața păcătoasă, meschină și funcționărească și pârghiile de mincinoasă, în care tineretul [illegible] și [illegible] să [illegible] și să [illegible] energia tânără și elanul generos al națiunei române și al altor [illegible].

N. N. MANOLESCU

STATUL MUNCII NAȚIONALE

Criza economică pune astăzi pe primul plan problema organizărei muncii, datorită proporțiilor tot mai alarmante ce le ia șomajul.

Șomajul, adică lipsa pentru individ a oricărei posibilități de a găsi de lucru pentru a-și câștiga existența, se întinde pe zi ce trece și la noi, la orașe ca și la sate, aruncând în brațele mizeriei mii de indivizi.

Rândurile celor fără de lucru sunt îngroșate an de an de generațiile tinere, cari nu găsesc plasament, pentrucă și societatea noastră suferă de supraproducție și subconsumație, și mai ales, pentrucă remediul care s'a găsit pentru soluționarea crizei economice mondiale și deci și a fiecărui stat în parte, face inutilă existența a milioane de indivizi.

Raționalizarea întreprinderilor industriale, comerciale, bancare și a celor de stat, ca și a serviciilor publice, făcută în spiritul celor mai severe principii contabilicești, fără considerarea elementului uman, ce își găsește acolo mijlocul de existență, aruncă în stradă mii de indivizi pe cari nu-i întreabă nimeni dacă vor mai găsi mijlocul de a-și câștiga existența.

Ce să mai spunem despre cei ajunși în vârsta de a trăi prin munca lor, dornici de a-și găsi o utilizare în angrenajul economic, supra saturat de oferte de muncă, când și fără dânșii sunt prea multe brațe, declarate de specialiștii economiști ca inutile?

Din multele anomalii ce le prezintă ideologia societății burgheze, aceia care socotim că este determinantă în producerea fenomenului șomajului, este considerarea muncii omului ca o marfă supusă fluctuațiilor legei cererii și a ofertei; când această marfă nu se cere, cel ce o are de vândut — dacă nu are alte mijloace de existență — este expus să moară de foame.

Individul care are prin Constituție o serie de drepturi legiferate în favoarea sa, recunoscute ca inerente personalității umane și cari îi asigură o sumedenie de libertăți, de ordin cultural, religios, etc., este lipsit în schimb de cel mai elementar dintre toate drepturile, acela de a-și apropia prin muncă bunurile necesare pentru existența sa, fără de care toate celelalte rămân fără valoare și sens.

Problema muncii are aspecte diferite, după cum ne raportăm la populațiunea orașelor sau la aceea a satelor.

La orașe, această chestiune ia o înfățișare cu totul deosebită, datorită stării [illegible] în care se prezintă — sub aspectul național — economia românească, acaparată de străini și în special de evrei, în dauna elementului național.

Deaceia, dacă la țară, unde agricultura se află aproape exclusiv în mâinile Românilor, problema muncii se pune numai sub aspectul social, această chestiune prezentând la orașe în acelaș timp un aspect național și social, trebuește examinată și soluționată în cadrul principiului că dreptul la viață în țara românească trebue asigurat în primul rând Românilor și apoi celorlalte națiuni conlocuitoare.

Nu este admisibil ca munca națională să fie sistematic înlocuită cu munca străinilor. Această situațiune a dus la sărăcirea aproape complectă a populației românești a orașelor, a celei mai conștiente părți din populațiunea românească, care prin viața de mizerie ce o duce ar putea fi ușor antrenată în mișcări anarhice, dacă n'ar fi minunatul bun simț românesc, care să o ferească de greșeli.

Problema muncii nu va putea fi rezolvată prin soluțiuni de circumstanță.

Pentru rezolvirea problemei șomajului, trebuește găsită o soluție care să privească problema muncii în chiar esența ei și aceasta nu se poate decât printr'o soluție radicală și definitivă: PROCLAMAREA DREPTULUI INDIVIDULUI LA MUNCĂ.

Această nouă concepție, menită să transforme radical structura și viața statului modern, trebuește promovată deopotrivă în folosul națiunii majoritare a acestei țări ca și pentru populațiunile ce etnicește trebuesc considerate ca populațiuni minoritare, recunoscute ca atare prin tratatele de pace, cu excluderea elementelor străine, a celui evreesc în special, atunci când ar veni în concurență cu cel național.

Formula statului politic liberal a apus odată cu falimentul unei economii anarhizate de principiile liberalismului economic, pentru a face loc concepției statului economic, în care funcțiunile economice își primesc coordonarea și impulsul dela stat.

Statul acesta, fiind manifestarea concretă a națiunei, suprema sa datorie este să promoveze interesele naționalilor săi, a cetățeanului ce, etnic și spiritual, se integrează în națiune.

Toate mijloacele de producțiune având nu numai rosturi sociale, ci într'un sens nou fiind și funcțiuni statale, pentrucă prin ele statul își realizează scopurile sale, identice cu ale națiunei, statul are dreptul să intervină atunci când crede că interesele sale o cer, și să încredințeze îndeplinirea acestor funcțiuni — prin eliminarea străinilor — membrilor săi, de a căror soartă statul este legat prin trecutul istoric, prin prezentul suferințelor și prin aspirațiunile de viitor.

Statul fiind creatorul tuturor drepturilor, el trebue să-și rezerve cel mai important dintre toate drepturile, acela de a distribui și controla munca.

Aceste funcțiuni de distribuire și controlare a muncii ce se desfășură în toate domeniile de activitate ale societății trebuesc realizate prin breslele naționale de muncă sau corporațiuni.

Nimeni nu poate desfășura o activitate în sânul societății, cu caracter de producțiune în vederea consumațiunei fără a face parte dintr'o breaslă sau corporațiune.

Iar breasla trebue să acorde calitatea de membru al său naționalilor, cărora nu le-o poate retrage, după cum poate să o acorde și străinilor, cărora le-o poate și retrage, atunci când activitatea acestora elimină munca națională.

Această concepție nouă marchează sfârșitul statului burghez de esență capitalistă și începutul unei noui ere, aceia a statului național organizat pe principiul dreptului la muncă. Pentru aceasta, noua ideologie își îndeplinește o datorie de creștinească pietate așezând piatra pe mormântul de mult decedatelor principii ale revoluției franceze, pentruca umbrele lor să nu mai alerge rătăcind printr'o lume nouă, cu totul necunoscută lor.

Drepturile omului: libertate, egalitate și fraternitate, au intrat de mult în domeniul istoriei.

Fraternitatea și egalitatea n'au existat nici odată ca o realitate socială, ci numai ca un deziderat al romantismului revoluționarilor francezi.

Libertatea individuală, care la timpul său a însemnat o realitate pentru burghezia care s'a ridicat în numele ei, a ajuns să existe astăzi, chiar pentru această clasă socială, numai pe hârtie, căci societatea modernă mai lasă omului doar iluzia că este liber. Economicește omul, de mult nu mai este liber.

Prin reglementările și restricțiunile ce se aduc vieții economice, prin legiferările de tot soiul ca și prin fiscalismul copleșitor, se pun bariere de netrecut inițiativei individuale, care la tot pasul se lovește de voința statului ce îl exclude dintr'un domeniu rezervat altă dată inițiativei individuale, fără ca statul să dee posibilități de activare individului.

Dar mai ales prin oferta mare de muncă în raport cu necesitățile unei economii deteriorate și falimentare, condusă de un capitalism lipsit în acțiunea sa de perspectiva socialului. In asemenea condițiuni, individul este constrâns să-și îndrepte activitatea acolo unde aceasta mai este căutată, și când mai este căutată, căci astăzi s'a ajuns la tragica situație, când societatea nu mai oferă nimic individului, ci-l ignorează complect, din egoismul ei de a se perpetua în niște forme de viață perimate.

In locul acestei societăți falimentare, este nevoe de întronarea unui organism nou, viabil, care inspirându-se din realitățile noastre naționale și sociale să promoveze interesele națiunei, care-și cere dreptul la viață prin muncă. In noul organism, în care economia va fi dirijată și coordonată de stat, individul trebue să-și integreze activitatea în scopurile statului, căci în afară de această finalitate nu pot exista alte rosturi ale activității colective.

Prin perfecta contopire a aspirațiunilor individului în acelea ale statului, trebue ca o altă etică socială să renască la baza noului stat, care va trebui să fie un stat al muncii. CORELATIVUL ABSORBIREI INDIVIDULUI ÎN FIINȚA STATULUI, TREBUE SĂ FIE GARANTAREA DIN PARTEA ACESTUIA DIN URMĂ A EXISTENȚII MATERIALE A INDIVIDULUI. Căci, statul n'ar avea ce face cu niște indivizi lipsiți de siguranța morală a existenții lor. Statul cel nou are nevoe de puterile spirituale creatoare ale omului ridicat deasupra unor preocupări, ce deacum înainte vor reveni statului, ca un corolar al luărei inițiativei economice asupra sa.

In opoziție cu statul burghez, care abandonase soarta individului jocului liber al forțelor economice, ÎN NOUL STAT, BAZAT PE PRINCIPIUL MUNCII, TREBUE CONSACRAT DREPTUL INDIVIDULUI LA VIAȚĂ PRIN MUNCĂ.

Acest drept trebue să fie principiul care să formeze pivotul organizărei statului viitor.

Numai în acest fel s'ar putea corecta și complecta doctrina fascistă, potrivit căreia, la direcția statului trebue să participe numai aceia care lucrează, produc și aduc o colaborare oarecare statului, prin opera lor individuală.

Pentru a se putea condiționa participarea individului la conducerea statului de participarea lui la opera de producție colectivă, sub orice formă, — condiționare ce formează una din caracteristicile statului economic, — trebue recunoscut, în prealabil, dreptul individului la muncă.

Altminteri, deși individul vrea să muncească și are capacitatea necesară, dar fiind exclus din activitatea economică, din câmpul muncii, de unele circumstanțe, el este implicit eliminat și dela viața publică, deși lui nu i se poate imputa vreo vină.

Fără realizarea integrală a principiului dreptului individului la muncă, nu se poate întemeia o viață socială mai echilibrată, și fără un astfel de fundament la temelia noului stat, nu se poate clădi nimic durabil.

Toți membrii națiunei trebuesc prin muncă, interesați la noua alcătuire a statului viitor, pentru a-i integra sufletește pe toți în ființa sa.

[illegible]

Citiți și recomandați prietenilor d-v. „Ideea Națională".

Primim colaborarea, sprijinul ca și observațiunile acelora care simt și gândesc ca noi.

Scrisori, manuscrise și publicațiuni se vor adresă în Buzău, str. Ștefan cel Mare No. 24.

x

DISCUȚIUNI EDILITARE

In legătură cu propunerile domnului avocat C. Baciu

[illegible]

„Criza economică", care dela o vreme este aproape singurul subiect cu rost și fără rost în discuțiunile tuturor celor care nu o înțeleg, ca și ale celor care o o înțeleg fără a-i putea schimba cursul, ne-a absorbit cu desăvârșire dela orice alte preocupări. Ne-a paralizat orice avânt.

Dar viața merge înainte. Și noi facem impresia că așteptăm să fim târîți de ea.

Iată de ce d. avocat C. Baciu, merită felicitările noastre. Că chiar și sub teroarea așa numitei „crize" se încumetă, în ziarul local „Vocea Buzăului" dela 15 c., să mai schimbe subiectul, propunând discuțiunilor publice, una din cele mai interesante probleme: sistematizarea orașului nostru. Problemă mereu actuală, până ce vom avea un plan precis și oameni neosteniți pe lucru—oricât de săraci am fi azi. Fiindcă cine ne poate asigura că va fi mai bună ziua de mâine...?

Criza economică nu justifică desinteresarea cetățenilor, nici a organelor în drept, a se ocupa pe cât posibil, dar serios, de edilitatea orașului.

Să nu rămânem în greșelile vechi, peste care, cu vremea, să se adaoge alte greșeli, fără să le mai putem îndrepta decât cu sacrificiu îndoit, înzecit, sau niciodată.

Esteticul, higienicul, cari au cea mai mare importanță și înrâurire în formarea caracterelor,—căci nu e criza economică cât criza caracterelor de grea,—trebue să-l vedem și 'n clădirea, întreținerea, prosperitatea orașului. Altfel degeaba avem idei, degeaba ni le-ar da școala, dacă nu le aplicăm, zi cu zi. Iar economicul nici nu poate fi conceput altfel, decît realizând an de an, câte ceva măcar, dintr'un plan general și definitiv.

Plan de sistematizare și plan de lucru

Discuțiunile în jurul chestiunii puse, vor fi îndeosebi folositoare: pentru pregătirea materialului informativ; pentru documentări în punctele controversate,—stăpâniți de spiritul critic obiectiv și realist—și mai ales, pentru chemarea atențiunii opiniei publice și a organelor în drept, ca să decidă fără întârziere: punerea în studiu și terminarea cel mai târziu într'un an, cu aprobarea forurilor competente cu tot, a planului de sistematizare a orașului.

Plan general și definitiv, întemeiat pe știința urbanistică și realitățile locale, care să nu mai fie discutat de niciun partid, de nicio ambițiune.

Aceasta este ce voim, în primul rând.

In al doilea rând, voim ca să se fixeze și un plan de lucru, de executare, după interesul și natura lucrărilor: 1) în lucrări de interes urgent și mai puțin costisitoare. 2) lucrări ce se pot amâna numai din motive deplin justificate bugetare, dar nu întârziate de indolență. 3) în lucrări de mare orizont, împreunate cu mari cheltueli, dar reazabile, în timp și spațiu.

Lucrările de mare anvergură, de orizont, sunt necesare, trebuesc prevăzute în planul general. Ele dau impulsul vieții unui oraș, nu lucrările mici în care vegetezi. Și numai când acelea (bunăoară asanarea oborului până la apa Buzăului) sunt privite ca excedând posibilitățile prezente, le vom amâna. Lucrările de orizont: un mare dig, (ce-ar fi să fim noi în Olanda? am pieri!) un apeduct, un drum de fier (Buzău-Brașov) etc. nu se fac niciodată fără avânt. Prin asemenea lucrări se caracterizează, realizându-se pe ei înșiși, mari oameni de concepție și voință, cari își au cristalizate deodată cu ideile, metodele — uneori foarte simple.

Insă, cu un plan făcut și cu tenacitate urmărit, ca și poporul de albine, de furnici, care-și croesc opere mari clădind neostoit — și noi, cetățenii unui oraș, împreună putem realiza, etapă cu etapă, opere mari.

Lucrări de interes urgent

In prezentul articol, subsemnatul mă voi ocupa ca și d. Baciu de centrul orașului: asfaltarea întregului centru și tăierea pasajului Jecu, propuneri în care mă unesc cu d-sa. In cele mai de seamă puncte însă, privind centrul, d. Baciu are formulări vagi, de unele puncte nu se sesizează de loc, iar în altele, de prim ordin: piața și grădina, cu toată buna mea voință, mă găsesc față de d-sa în complectă opoziție.

Modernizarea orașului trebue să înceapă dela centru. Este și natural. Toate acțiunile, viața însăși se înfiripă și radiază dintr'un centru. Modernizarea—cuvântul să nu sperie, căci numai în modă înseamnează risipă—să o începem dela centru și fiindcă: un centru colțuros ca centrul Buzăului, numai cu greu se poate îndrepta. S'a greșit, dar dacă se va persevera, ne va fi și mai greu.

Greșala că nu s'a eliberat la timp centrul, ca să avem o piață centru occidental, ci, dimpotrivă s'a mai clădit (Hotel Coroana, casa Jecu, Bonciu), poate fi și o semnificație rea: că la noi se poate înfrânge orice voință. Ne va servi totuși pe viitor. Azi măcar putem avea: tăerea unui pasaj prin proprietatea încă neclădită a d-lui Jecu —spre Tribunal. Apoi, trebue redusă și frântura de grădină, la 2 brazde, la intrare în palat. Tot centrul trebue asfaltat: în fața tribunalului, str. Smârdan, str. Unirii până la colțul Stambuliu, str. D-na Neaga cu lărgime spre biserică pentru trăsuri, str. Târgului până la viitoarea baie comunală (hala de azi), str. Nae Stănescu din Târg până la Cărabuș, parte din Piața Daciei, stradela Tudorache Teodorescu. Asemeni trebue săpată prima vespasiană modernă, la subsol, în mijlocul unui squar în Piața Daciei. Lucrări cari nu vor stânjeni pregătirea unui plan de sistematizare, nici vor trebui ca să-l aștepte.

Lucrări în viitor

După un an, doi, vor putea începe lucrările din plan, în ordinea însemnătății lor.

Mai întâi, să refacem grădina suprimată din jurul palatului, plasându-o la locul cel mai potrivit: în piața Daciei, lărgită în acest scop cu grădina Cărabuș și terenul vechilor clădiri din fața farmaciei „Salvarea" (Sentner), până în Hotel Dacia, expropriate pentru utilitate publică.

In Piața Daciei, se mai impune în ordinea însemnătății: lărgirea stradelei Tudorache Teodorescu, vecinic focar de infecție la câțiva metri de palat, prin exproprierea a 2 prăvălii fără etaj, insalubre, de 40 de ani prevăzute pentru expropriere. Comuna avea un vechi plan, bun, care nu s'a realizat. Aci s'ar deschide o nouă stradă comercială, în continuare cu str. Clemenței, până în str. Marghiloman, și unită spre apus cu str. Tunelului (Tipografia Bălănescu—dacă nu se autoriza clădirea d-lui Mircea Pădureleanu, exact în drum).

Tot în ordinea însemnătății lucrărilor. Acolo unde str. N. Stănescu intră în str. Târgului, pe o porțiune de circa 30 m., nu există nici un trotuar. Acest gât îngust de stradă, care tot de 40 de ani e propus expropierii, pentru ca B-dul Gării să poată intra aci în târg (și spre Episcopie, după vechiul plan) cu trotuare late, nu ocolit prin Dacia — e necesar să fie operat. Spre a se reda comerțului cea mai modernă arteră centrală, la cel mai propriu punct de descongestionare al străzii Târgului, pornind din inima ei.

In acest soi de mici expropieri centrale, de fapt, comuna numai anticipează costul exproprierii (cum ar fi și pasajul Jecu), pentrucă în câțiva ani, banii i se întorc, prin locativa atâtor prăvălii ce s'ar crea pe loc.

Planul de sistematizare trebue să prevadă, între lucrările costisitoare, dar necesare, și realizabile măcar în zeci de ani: descoperirea palatului comunal spre piața Daciei. Era în proectul regretatului N. I. C-tinescu. Privind din Piața Daciei, care este ca o intrare triumfală spre palat, cine nu regretă ca'i este acoperită ochilor desfătătoarea priveliște a măreței arhitecturi? Vedem numai colțul de răsărit.

Intre exproprierile ce trebuesc prevăzute an de an în bugetele comunei, sunt și clădirile vechi din str. Târgului colț cu str. Episcopiei. Exproprieri absolut indicate, pe cari le propune și d. Baciu. Aci e bine să precizăm însă, că numai o lărgime egală cu cea dintre palat și hotel Coroana ne poate da un centru adevărat. Palatul, astfel încadrat pe trei fronturi, cu magazine și „Corzo"-uri late — căci trotuarele se pot lăți mult, nemai fiind grădină — vom avea aproape ce am pierdut prin centrul clădit, Coroana-Bonciu, însă cu mult mai puțini bani. Toate aceste clădiri sunt vechi, fără etaj, afară de două și numai una nouă, destul de modestă.

Dar ce facem cu piața și unde va fi hala?

Imi pun aceste întrebări cari pentru mine nu erau de actualitate, ci dintre problemele de viitor (asanarea oborului etc.) pentrucă d. Baciu a dat o soluție greșită, a zis: grădina în piață (la sf. Ingeri) piața la Cărabuș (în fața școlii și drumul gării) și hala lângă grădina.

Eu apreciez mult sentimentul pentru o grădină frumoasă mai la îndemână, s'o traversezi zilnic, la bătrânețe ca și la tinerețe, dacă s'ar fi găsit un loc mai potrivit azi pentru piață decât acela unde este azi piața sf. Ingeri. Aș fi cel mai însuflețit să se creeze o grădină pe locul pieții sf. Ingeri. Și nu numai atât.

Așî fi propus înglobarea întregei suprafeți, aproape virane azi, până la Externat. Biserica și Externatul e cadru minunat. O grădină mărișoară și un mic bufet, chioșc pentru muzică, vespasiană — în centrul orașului!

Mai ales așî fi dorit ca să câștige și școala copiilor noștri, sufocată în str. Carol I; prin poziția, aerul și poezia Crângului adus la poarta ei.

Pentru care motiv sunt pentru realizarea unei grădini între Externat — Piață și str. Carol. Și să nu se mai facă hala acolo, cum cum se proectează.

Sunt chestiuni interdependente cari nu se pot pune decât în legătură.

Nu poți muta o piață veche, cu tradiție, și oriunde, numai ca să creezi grădina. Iar dacă am mutat, să zicem, piața, de ce am mai susține proectul clădirii unei hale moderne lângă grădină, când în acel proect se prevedea așezarea halei lângă piață?

Mutarea pieții dela Sf. Ingeri nu e rezonabilă, nici posibilă azi.

Acolo avem de bine de rău un început de modernizare, cu prăvălii noui pentru vânzarea de carne. Nici clădirea unei hăli nu mai e actuală. Mai curând baia comunală.

Locul halei viitoare e bine însă a fi indicat în cadrul pieții generale, pe locul actualului obor, când acesta va fi trecut peste gârlă.

Bustul

Pentru bustul lui N. I. Constantinescu, pe care d. Baciu îl voia cu desăvârșită pietate așezat, în grădina Sf. Ingeri, locul cel mai indicat este lărgimea din fața școalei No. 2, în rond.

Cred că nicăeri și niciodată n'ar fi mai odihnit spiritul lui creator, decât între operile sale: palat și crâng.

SUGESTII

[illegible]

„Dacă mă născeam mai înainte, aveam o situație în societatea de astăzi". Sunt cuvinte ce se trec des pela urechi, rostite de către tinerii cari caută un post de muncă și de existență, fără ca să-l poată găsi, rostite de nefericiții șomeri manuali, dar mai ales intelectuali.

Desigur că aceste cuvinte nu cuprind un adevăr necontestabil. Vârsta înaintată nu aduce cu sine, în mod imperios, o situație socială. Sunt și bătrânii șomeri. Nu este drept și cuviincios să ne asmuțim unii asupra altora.

Cauza principală a șomajului, la noi, stă — horribile dictu — în reaua chivernisire a trebilor publice de către oameni nepricepuți și, mai cu seamă, necinstiți.

* * *

Șomeri!

Suflete naufragiate pe marea turburată a vieții actuale! Ce sunteți voi vinovați că ați fost luați de la rosturile, așezate și firești, ale familiilor voastre, de un curent vijelios și duși în căutarea „luminii"ce—gândiați—vă oferă nu numai existența fizică, dar și aureola morală?...

Ați pierdut și pe una și pe alta. Ceva mai mult: ați rămas niște desrădăcinați a mediului părintesc, sărac poate în cele materiale, dar bogat în tradiții sănătoase, calde de virtuți morale. Şi când zic așa, mă gândesc nu numai la fii orașelor, dar și la acei ai satelor.

Pătesc toți aceștia, fără de lucru, între chemările trupului și ale sufletului lor. Nu știu de care vor asculta.

In prezent știu că ei sunt oameni cumsecade. Atât de cumsecade, încât sunt gata să scuipe cu dispreț mâna care le oferă o pâine, în schimbul unei tranzacții de conștiință.

Rezistă deasemenea și altei perversiuni sufletești, celeia ce-și fâlfâe flamura roșie pe deasupra celor nemulțumiți, arătându-le că este bine să lupte la distrugerea unui regim social, în care ei nu-și găsesc întrebuințare, și să stabilească regimul văzut aevea de Marx și realizat, așa cum s'a putut, de Lenin, Trotski și Comp. In potriva și acestei ademeniri otrăvitoare de suflete, șomerii de la noi activează, în cadrul național, cu credința că în contra vitregiei soartei lor actuale, se va găsi cineva care să-i înțeleagă și să-i susție.

Deocamdată suferă și rezistă, fără compromisuri de conștiință, **dovedind că sunt suflete bine constituite. Căci este foarte greu să-ți păstrezi independența morală, când nu ți-o ai pe cea materială asigurată.**

Admirându-le puritatea sufletească, trebue să ne întrebăm: Câtă vreme vor mai putea ei rezista, când numărul li se mărește zi de zi?

Dacă deținătorii temporali ai frânelor politice au închis ochii și și-au astupat urechile, ca să nu vadă și să nu mai audă și asemenea lucruri, apoi acei cari au rosturi bine stabilite în societatea de astăzi, ale căror suflete mai înregistrează și... suferința omenească, oare socotesc ei că n'au nici o datorie față de asemenea oameni?

Nu se gândesc, că a le da șomerilor o mână de ajutor, în mod desinteresat și demn, în lupta lor cu vieața, este o datorie nu numai de creștin, cetățean și om, dar este chiar un mijloc de a-și asigura însăși siguranța existenței lor?

Meritul adevăratei vieți constă în a trăi în aceiași măsură pentru alții ca și pentru tine. Și cred că printre acei „alții" sunt și șomerii.

Pentru vremile noastre, ei sunt cei dintâi cărora trebue să li se dea ajutor, însă chibzuind bine starea lor sufletească, după cuvintele lui Isus care a zis: „Este mai ferice să dai, decât să primești".

Redacția și Ad-ția: AVOCAT N. N. MANOLESCU
Str. Ștefan Cel Mare No. 24, Buzău

Tipografia „FRAȚII DUMITRESCU"
Buzău,—str. General Averescu 53 (fosta Păcei)